

Sygn. akt I USK 126/21

POSTANOWIENIE

Dnia 22 kwietnia 2021 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Bohdan Bieniek

w sprawie z odwołania M. J. - Pracownia Robót Sztukatorskich
i Konserwacji Zabytków A. w Ł.
przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych [...] Oddziałowi w Ł.
z udziałem zainteresowanych: M. B., D. M. , M. W. , S. P. , B. P. i P. J.
o ustalenie podlegania ubezpieczeniu,
po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy i Ubezpieczeń
Społecznych w dniu 22 kwietnia 2021 r.,
skargi kasacyjnej odwołującego się od wyroku Sądu Apelacyjnego w (...)
z dnia 10 grudnia 2019 r., sygn. akt III AUa (...),

- 1. odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania,**
- 2. zasądza od skarżącego na rzecz organu rentowego kwotę
240 (dwieście czterdzieści) zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa
procesowego w postępowaniu kasacyjnym.**

UZASADNIENIE

Sąd Apelacyjny w (...), wyrokiem z dnia 10 grudnia 2019 r., oddalił apelację M. J. - Pracownia Robót Sztukatorskich i Konserwacji Zabytków „A.” w Ł. od wyroku Sądu Okręgowego w Ł. z dnia 27 sierpnia 2018 r., oddalającego odwołanie od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych, [...] Oddział w Ł. z dnia 16 listopada 2016 r., stwierdzającej, że zainteresowani podlegają obowiązkowym ubezpieczeniom społecznym, tj. emerytalnemu, rentowym, i wypadkowemu we wskazanych okresach jako zleceniobiorcy u płatnika składek.

W ocenie Sądu Apelacyjnego, słusznie Sąd Okręgowy uznał, że przedmiotowe umowy miały cechy umowy zlecenia, a nie umowy o dzieło, albowiem treścią zobowiązania wykonawców nie był określony wynik odpowiadający pewnym z góry ustalonym warunkom, lecz samo podjęcie i wykonywanie określonych czynności polegających na renowacji i rekonstrukcji elementów budynków. Praca była oceniana jako dobrze wykonana, gdy zainteresowani w określonym miejscu i czasie przeprowadzili określone umowami prace renowacyjne. Wykonywane przez zainteresowanych czynności nie miały charakteru czynności przynoszących konkretny rezultat, podlegający ocenie i ewentualnej odpowiedzialności za wady. Były to więc umowy starannego działania, mające charakter umów o świadczenie usług. Tym bardziej, że zainteresowani otrzymywali wynagrodzenie za wykonane czynności, a nie za osiągnięcie rezultatu. Wykonywanie pracy na podstawie tych umów rodziło zaś tytuł do obowiązkowych ubezpieczeń społecznych i obowiązkowego ubezpieczenia zdrowotnego na podstawie ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych.

Zdaniem skarżącego, skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona, bowiem Sąd Apelacyjny w sposób oczywisty i rażąco naruszył art. 627 k.c., 734 k.c. w związku z art. 750 k.c., art. 6 ust. 1 pkt 4, art. 12 ust. 1 i art. 13 pkt 2 ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych, oraz art. 647 w zw. z 647¹ k.c.

W odpowiedzi na skargę kasacyjną organ rentowy wniósł o odmowę przyjęcia jej do rozpoznania oraz zasądzenie kosztów zastępstwa procesowego.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Brak jest podstaw uzasadniających przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania.

Ujęta w art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c. przesłanka ma miejsce wtedy, gdy zasadność podniesionych w niej zarzutów widoczna jest *prima facie*, bez głębszej analizy prawnej. Dotyczy to więc jedynie uchybień przepisom prawa materialnego lub procesowego, zarzucanym sądowi drugiej instancji o charakterze elementarnym

i polegających w szczególności na oparciu rozstrzygnięcia na wykładni przepisu oczywiście sprzecznej z jednolitą i ugruntowaną jego wykładnią przyjmowaną w orzecznictwie i nauce prawa, na zastosowaniu przepisu, który już nie obowiązywał, względnie na oczywiście błędnym zastosowaniu określonego przepisu w ustalonym stanie faktycznym (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 6 listopada 2015 r., IV CSK 263/15, LEX nr 1940571).

Oczywiste jest przy tym tylko to, co można dostrzec bez potrzeby głębszej analizy czy przeprowadzenia dłuższych badań lub dociekań. Zarzucane uchybienia muszą zatem mieć kwalifikowany charakter i być dostrzegalne w sposób oczywisty dla przeciętnego prawnika (zob. postanowienia Sądu Najwyższego: z dnia 12 grudnia 2000, V CKN 1780/00, OSNC 2001 nr 3, poz. 52; z dnia 22 marca 2001 r., V CZ 131/00, OSNC 2001 nr 10, poz. 156). W przyczynie kasacyjnej określonej w art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c. nie chodzi o wskazanie naruszenia prawa przez sąd *meriti*, choćby oczywistego, co dotyczy zwłaszcza uchybień w sferze prawa procesowego, lecz o to, aby wykazane uchybienia sądu skutkowały wydaniem oczywiście nieprawidłowego orzeczenia (por. postanowienia Sądu Najwyższego: z dnia 7 stycznia 2003 r., I PK 227/02, OSNP 2004 nr 13, poz. 230; z dnia 11 stycznia 2008 r., I UK 285/07, LEX nr 442743; z dnia 28 lutego 2012 r., I PK 157/11, LEX nr 1215115). W rozpoznawanej sprawie skarżący nie wykazał istnienia tak rozumianej przesłanki przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

Odnosząc się do wskazanych w uzasadnieniu wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania okoliczności, przemawiających za naruszeniem przez Sąd odwoławczy przepisu prawa materialnego w postaci art. 627 k.c. zauważyć należy, że argumentacja skarżącego sprowadza się do kwestionowania poczynionych ustaleń faktycznych oraz oceny dowodów. Zdaniem skarżącego, Sąd Apelacyjny bezpodstawnie przyjął, że zawarte z zainteresowanymi umowy nie nosiły cech umowy o dzieło, mimo tego, że wolą stron było takie ukształtowanie stosunku prawnego, a czynności wykonywane przez zainteresowanych doprowadziły do powstania rezultatu wymaganego dla umowy o dzieło.

W tym miejscu wskazać należy, że Sąd Najwyższy wyrokiem z dnia 2 września 2020 r., I UK 170/19 (LEX nr 3062762) rozpoznał analogiczną sprawę z odwołania M. J. prowadzącego Pracownię Robót Sztukatorskich i Konserwacji

Zabytków „A.” w Ł. przeciwko organowi rentowemu. Sąd Najwyższy zauważył, że w momencie kreowania więzi prawnej strony nie „oznaczyły dzieła”, a element ten jest konstrukcyjnie nieodzowny w przypadku umowy o dzieło. „Oznaczeniem dzieła” nie jest hasłowe określenie rodzaju wykonywanych prac (renowacja i rekonstrukcja sztukaterii oraz rekonstrukcji gzymsów i tynków w obiekcie zabytkowym; rekonstrukcja sztukaterii i tynków w Muzeum Sztuki w Ł., czy rekonstrukcja i renowacja okien w obiekcie Muzeum Sztuki w Ł.). Dzieło na etapie układania więzi prawnej musi zostać precyzyjnie sparametryzowane, gdyż przyjmujący do wykonania dzieło rozliczany jest z efektu, a nie ze staranności swojej pracy. Sąd Najwyższy uznał również za nietrafne powoływanie się przez płatnika składek na art. 647 w zw. z 647¹ k.c. Przez umowę o roboty budowlane wykonawca zobowiązuje się do oddania przewidzianego w umowie obiektu, wykonanego zgodnie z projektem i z zasadami wiedzy technicznej, a inwestor zobowiązuje się do dokonania wymaganych przez właściwe przepisy czynności związanych z przygotowaniem robót, w szczególności do przekazania terenu budowy i dostarczenia projektu, oraz do odebrania obiektu i zapłaty umówionego wynagrodzenia. W sprawie, zdaniem Sądu Najwyższego, nie było podstaw do przyjęcia, że płatnik składek (jako wykonawca) umówił się z zainteresowanymi na oddanie przewidzianego w umowie obiektu, wykonanego zgodnie z projektem i z zasadami wiedzy technicznej. W orzecznictwie Sądu Najwyższego przyjmuje się, że umowa o roboty budowlane, tak jak umowa o dzieło jest zobowiązaniem rezultatu. Oznacza to, że podobnie jak w umowie o dzieło efekt zleconych czynności powinien zostać precyzyjnie określony (projektem), a analiza zawartych między płatnikiem składek a zainteresowanymi umów nie dała Sądowi Najwyższemu podstaw do uznania, że strony kierowały się wskazanym wzorcem umownym.

Z uwagi na powyższe, Sąd Najwyższy na podstawie art. 398⁹ § 2 k.p.c. orzekł jak na wstępie. O kosztach orzeczono w myśl art. 398²¹ w związku z art. 108 § 1 k.p.c.